Examenul național de bacalaureat 2021
Proba E. d)
Filosofie

Testul 7

Profilul umanist din filiera teoretică şi toate profilurile şi specializările din filiera vocaţională, cu excepţia profilului militar

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

SUBIECTUL I (30 de puncte)

Scrieţi pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situaţiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. L. Blaga apreciază că sensul existenţei umane constă în:
a. sociabilitate
b. principiul egalității șanselor
c. responsabilitatea de sine
d. destinul creator

2. Teoriile care au la bază conceptele de *bine* și de *rău* sunt:
a. teorii științifice
b. teorii morale
c. teorii epistemologice
d. teorii ale adevărului

3. O problemă controversată din punct de vedere moral precum *eutanasia* este abordată, în mod explicit, de:
a. etica deontologică
b. etica aplicată
c. hedonism
d. eudaimonism

4. În sens general, *libertatea* se referă la:
a. absența constrângerilor
b. numeroase limitări
c. prezența constrângerilor
d. interzicerea drepturilor

5. În vederea unei bune convieţuiri cu ceilalți în societate, libertatea trebuie asociată cu:
a. dictatura
b. frumosul
c. plăcerea
d. responsabilitatea

6. Responsabilitatea social-politică poate fi asumată dacă:
a. omul este liber
b. omul este constrâns într-un mod abuziv
c. omul este indiferent față de semeni
d. omul este lipsit de discernământ

7. Filosoful J. P. Sartre consideră că:
a. omul este condamnat să fie liber
b. ființa umană este dependentă de constrângeri
c. omul este supus unei libertăți limitate
d. existența umană este condiționată de divinitate

8. Restrângerea libertății individuale este legitimă, doar atunci când:
a. se previne lezarea libertății celorlalți
b. se urmărește sporirea puterii statului
c. se dorește creșterea autorității politice
d. se încearcă supunerea cetățenilor

9. Potrivit concepţiei lui Imm. Kant, fundamentul moralei este:
a. imperativul categoric
b. principiul maximizării fericirii
c. utilitatea
d. pragmatismul

10. Responsabilitatea absolută, corelată problematicii libertății, este abordată în mod explicit în opera filosofică a lui:
a. B. Pascal
b. Fr. Bacon
c. J. P. Sartre
d. L. Blaga

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

A. În coloana din stânga sunt enumerate numele unor filosofi, iar în coloana din dreapta sunt numerotate enunţuri adevărate ce reflectă concepțiile filosofice ale acestora. Scrieţi pe foaia de examen asocierile corecte dintre fiecare literă din coloana din stânga şi cifra corespunzătoare din coloana din dreapta.

a. Aristotel	1. *Existența întru mister și pentru revelare* descrie modul specific de a fi al omului.
b. J. St. Mill	2. Virtutea omului este de a realiza binele ultim, care întotdeauna trebuie privit ca scop.
c. Imm. Kant	3. Legea morală este legea impusă de voința umană, iar această lege ia forma principiului moral care face posibilă evaluarea acțiunilor morale ale omului.
d. Blaga	4. Principiul Celei Mai Mari Fericiri se poate aplica doar acelor lucruri sau acțiuni care produc fericirea.
	5. Omul este un *lucru ce cugetă.*

16 puncte

B. Argumentați, în aproximativ zece rânduri, în favoarea sau împotriva tezei potrivit căreia ,,omul este condamnat să fie liber”. **8 puncte**

C. Construiți un exemplu prin care să evidențiați rolul/importanţa acțiunilor din datorie, în experiența practică a omului. **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

A. Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

Omul este o ființă mai socială decât orice albină și orice ființă gregară; căci natura nu creează nimic fără scop. Însă grai are numai omul dintre toate vietățile (...) Și această însușire este caracteristică omului, spre deosebire de toate vietățile, așa că singur el are simțirea binelui și răului, a dreptului și a nedreptului și a tuturor celorlalte stări morale.

(Aristotel, *Politica*)

Răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, pe baza textului dat, două caracteristici ale naturii umane. **4 puncte**
2. Evidențiați, în aproximativ o jumătate de pagină, o corelație existentă între termenii *natură umană* și *sociabilitate*, utilizând termenii menționați în sens filosofic. **10 puncte**
3. Formulați un punct de vedere personal referitor la actualitatea perspectivei filosofice prezentată în textul dat. **6 puncte**

B. Dreptatea distributivă este un concept specific problematicii dreptății și egalității sociale.

1. Menționați două modalități prin care se poate realiza dreptatea distributivă. **6 puncte**
2. Ilustrați, printr-un exemplu concret, modul în care se poate realiza un act de distribuție astfel încât acesta să fie considerat drept. **4 puncte**